

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Viktora Kučery (soudce zpravodaj) a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **M. Š.**, zast. JUDr. Liborem Čihákem, advokátem se sídlem T. G. Masaryka 57, Karlovy Vary, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2017, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 10. 2018, č. j. 16 Ad 89/2017 – 47,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 10. 2018, č. j. 16 Ad 89/2017 – 47, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 8. 2017, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 7 865 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Libora Čiháka, advokáta se sídlem T. G. Masaryka 57, Karlovy Vary.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2017, č. j. X. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání stěžovatele a současně potvrdila rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Karlovy Vary (dále jen „OSSZ Karlovy Vary“) ze

dne 3. 7. 2017, č. j. X, o tom, že podle § 27 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“) stěžovateli *„náleží výplata nemocenského po uplynutí podpůrné doby ode dne 12. 6. 2017 do dne 30. 6. 2017 včetně, při splnění zákonem stanovených podmínek.“*

[2] Stěžovatel v roce 2014 utrpěl úraz pravé nohy, v důsledku čehož byl v dočasné pracovní neschopnosti a bylo mu vypláceno nemocenské; tato dávka mu v rámci systému nemocenského pojištění byla vyplácena i po uplynutí tzv. podpůrné doby – a to na základě jeho opakovaných žádostí. V pořadí třetí žádost o vyplacení nemocenského po uplynutí podpůrné doby podal stěžovatel prostřednictvím Okresní správy sociálního zabezpečení Sokolov (dále jen „OSSZ Sokolov“). Tato žádost byla postoupena OSSZ Karlovy Vary a následně doplněna výpisem ze záznamu o jednání ze dne 27. 6. 2017, jehož předmětem bylo posouzení zdravotního stavu stěžovatele, které zahrnovalo posouzení jeho pracovní schopnosti po uplynutí podpůrné doby dle § 53 odst. 1 písm. b) zákona o nemocenském pojištění. Z tohoto výpisu vystaveného lékařkou lékařské posudkové služby OSSZ (dále jen „LPS OSSZ Sokolov“) vyplynulo, že zdravotní stav stěžovatele odůvodňuje předpoklad opětovného nabytí jeho pracovní schopnosti ode dne 1. 7. 2017. Na základě toho pak OSSZ Karlovy Vary vydala výše citované rozhodnutí s tím, že výplata nemocenského odpovídá uvedenému datu, tj. byla omezena pouze do dne 30. 6. 2017.

[3] V odvolání proti tomuto rozhodnutí stěžovatel sporoval právě posledně zmíněné datum 30. 6. 2017 – tedy okamžik, do kterého mu výplata nemocenského po uplynutí podpůrné doby byla přiznána. Zpochybnil, že by ode dne 1. 7. 2017 opětovně nabyl pracovní schopnost s tím, že nebyl náležitě zjištěn skutečný stav věci, tj. jeho zdravotní stav; současně navrhl, aby byl jeho zdravotní stav posouzen jiným lékařem orgánu nemocenského pojištění a aby byly jako důkaz provedeny lékařské zprávy jeho ošetřujícího lékaře. V návaznosti na odvolání stěžovatele si OSSZ Karlovy Vary vyžádala vyjádření lékařky LPS OSSZ Sokolov, z něhož vyplynulo, že nebyly shledány důvody ke změně předchozího posudkového závěru. Žalovaná zamítla odvolání stěžovatele a potvrdila rozhodnutí OSSZ Karlovy Vary s tím, že okamžik ukončení výplaty nemocenského se opírá o vyjádření lékaře orgánu nemocenského pojištění a na základě něho rozhodla; rovněž připomněla, že dočasná pracovní neschopnost stěžovatele byla ke dni 30. 6. 2017 ukončena jeho ošetřujícím lékařem.

[4] Proti rozhodnutí žalované podal stěžovatel žalobu, v níž namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí a dále podstatné porušení ustanovení o řízení, zejména z důvodu opomenutí navržených důkazů, což ve výsledku vedlo k nedostatečnému zjištění skutečného stavu věci. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji s odkazem na § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

[5] V odůvodnění zamítavého rozsudku krajský soud uvedl, že žalovaná postupovala v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jelikož zjistila stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Konstatoval, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je sice stručné, ale je z něho zcela zřejmý postup žalované a hlavně důvody, pro které rozhodla o zamítnutí odvolání stěžovatele. Poukázal přitom na to, že stěžovateli byla jeho ošetřujícím lékařem dne

pokračování

30. 6. 2017 ukončena dočasná pracovní neschopnost, čímž došlo k zániku nároku na nemocenskou k danému datu. Dále poznamenal, že výpis ze záznamu o jednání LPS OSSZ Sokolov ze dne 27. 6. 2017 plně postačuje pro rozhodnutí o žádosti stěžovatele, neboť obsahuje potřebné skutečnosti o jeho zdravotním stavu. Krajský soud současně uvedl, že z jeho vlastní činnosti je mu známo, že posudkem lékařské posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „LPK MPSV“) ze dne 30. 1. 2018 byl stěžovatel uznán invalidním pro invaliditu prvního stupně s datem vzniku ke dni 29. 5. 2017; proto také krajský soud rozsudkem ze dne 15. 2. 2018, č. j. 16 Ad 77/2017 – 50, zrušil rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věci žádosti o invalidní důchod, kterou stěžovatel podal ještě předtím, než potřeby požádal o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrné doby. Nicméně návrh stěžovatele, aby bylo v nyní souzené věci doplněno dokazování právě výše uvedeným posudkem LPK MPSV, krajský soud neakceptoval. Považoval ho za nadbytečný, neboť pro posouzení věci je dle jeho názoru rozhodující skutečností ukončení dočasné pracovní neschopnosti stěžovatele jeho ošetřujícím lékařem.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[6] V obsáhlé kasační stížnosti nejprve stěžovatel rekapituloval celou věc; následně jako důvody kasační stížnosti uvedl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku a jinou vadu řízení, která měla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. K namítané nepřezkoumatelnosti stěžovatel poukázal především na to, že závěr žalované, resp. OSSZ Karlovy Vary založený na zhodnocení jeho zdravotního stavu ve výpisu ze záznamu o jednání ze dne 27. 6. 2017 LPS OSSZ Sokolov nemůže obstát. Toto zhodnocení neodpovídalo skutečnému stavu věci a nemohlo odůvodnit výplatu nemocenského po uplynutí podpůrné doby pouze do 30. 6. 2017, což podle stěžovatele potvrzuje i posléze zpracovaný posudek LPK MPSV ze dne 30. 1. 2018. Dle tohoto posudku totiž bylo zjištěno, že již v dané době se u stěžovatele jednalo o invaliditu prvního stupně. Toto protichůdné posouzení zdravotního stavu, které krajský soud nezohlednil, zakládá nepřezkoumatelnost jeho rozsudku pro nedostatek důvodů.

[7] Dle stěžovatele nebyl dostatečně zjištěn skutečný stav věci – tedy jeho zdravotní stav, a to i díky tomu, že krajský soud neprovedl k důkazu právě zmíněný posudek LPK MPSV. Jeho provedení stěžovatel nepovažoval za nadbytečné; naopak je toho názoru, že nedoplněním dokazování ze strany krajského soudu bylo zasaženo jeho právo na spravedlivý proces. V této souvislosti poukázal též na to, že krajský soud neprovedl ani žádné další dokazování např. zprávou ošetřujícího lékaře ze dne 30. 6. 2017, kterou stěžovatel přiložil k žalobě. Z této zprávy se jednoznačně podává, že dočasná pracovní neschopnost stěžovatele musela být ošetřujícím lékařem ukončena na základě příkazu žalované, resp. lékařky LPS OSSZ Sokolov. V tom, že krajský soud neprovedl doplnění dokazování, spatřoval stěžovatel vadu řízení, která měla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Současně v závěru kasační stížnosti ještě poukázal na některé dílčí nedostatky odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu, který nevypořádal všechny jím uplatněné žalobní body – např. námitku týkající se toho, že žalovaná ve svém rozhodnutí nijak neodůvodnila neprovedení důkazů navržených v odvolání.

[8] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, příp. aby současně se zrušením rozsudku krajského soudu zrušil i rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[9] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnila s napadeným rozsudkem a navrhla zamítnutí kasační stížnosti. Pouze stručně připomněla, že řízení ve věci invalidního důchodu bylo řízením samostatným, v jehož rámci byl posuzován zdravotní stav stěžovatele toliko pro účely tohoto řízení. Nejednalo se o posouzení zdravotního stavu v souvislosti s ukončením jeho dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícím lékařem, které je podstatné pro nyní probíhající řízení. V tomto ohledu by tak mohlo hrát roli pouze kladné vyřízení návrhu na přezkum rozhodnutí ošetřujícího lékaře ze strany příslušného krajského úřadu (v takovém případě by stěžovatel mohl uplatnit žádost o obnovu řízení ve věci žádosti o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby).

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen dle § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Podstatou věci je přezkum rozhodnutí žalované, resp. OSSZ Karlovy Vary ve věci výplaty nemocenského po uplynutí podpůrčí doby, v níž byly oba rozhodující správní orgány závislé na posouzení pracovní schopnosti stěžovatele v dané době vedeného jako dočasně práce neschopného. Z tohoto odborného posouzení provedeného lékařkou LPS OSSZ Sokolov byly správní orgány povinny vycházet, což také učinily. A v tom je právě podle stěžovatele zásadní problém celé věci, protože provedené posouzení bylo podle jeho názoru nedostatečné a nerespektovalo jeho skutečný zdravotní stav a s ním související nemožnost opětovného nabytí pracovní schopnosti k datu 1. 7. 2017.

[13] Nemocenské je peněžitou dávkou poskytovanou v rámci systému nemocenského pojištění s cílem nahradit započitatelný příjem pojištěnce, jenž by uznán dočasně práce neschopným. Obligatornost poskytování této dávky je omezena tzv. podpůrčí dobou, což je doba, po kterou má být dávka vyplácena a která v případě nemocenského začíná 15 kalendářním dnem trvání dočasné pracovní neschopnosti a končí dnem, jímž končí dočasná pracovní neschopnost, pokud nárok na nemocenské trvá až do tohoto dne; takto časově vymezená podpůrčí doba však trvá nejdéle 380 kalendářních dnů ode dne vzniku

pokračování

dočasné pracovní neschopnosti (nestanoví-li zákon jinak); viz § 26 zákona o nemocenském pojištění.

[14] Po uplynutí uvedené maximální možné podpůrčí doby přestává být nárok na nemocenské obligatorní, ale jedná se již o nárok fakultativní, neboť daná dávka je vyplácena pouze na základě individuálního správního aktu – rozhodnutí vydávaného na žádost pojištěnce. Jinými slovy – jde o nenárokové plnění, které je omezeno jen na určitou dobu uvedenou v rozhodnutí a vycházející z vyjádření posudkového lékaře orgánu nemocenského pojištění při současném splnění podmínky uvedené v § 27 zákona o nemocenském pojištění, podle které *„lze očekávat, že pojištěnec v krátké době, nejdéle však v době 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrčí doby stanovené podle § 26, nabude pracovní schopnost, a to i k jiné než dosavadní pojištěné činnosti; takto lze postupovat i opakovaně, přičemž při jednotlivém prodloužení výplaty nemocenského nesmí být doba tohoto prodloužení delší než 3 měsíce.“*

[15] Z citovaného ustanovení zákona o nemocenském pojištění je zřejmá závislost rozhodnutí o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrčí doby na posouzení dočasné pracovní schopnosti pojištěnce a jeho pracovní schopnosti po uplynutí podpůrčí doby; toto posouzení je součástí posouzení zdravotního stavu pojištěnce (§ 53 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění), což je otázkou odbornou – medicínskou a rozhodující správní orgány ani správní soud si o ní nemůže učinit úsudek sám. Je nezbytné vycházet z posouzení zdravotního stavu provedeného lékařem orgánu nemocenského pojištění. Tak tomu bylo i v nyní projednávaném případě, přičemž základní a současně jedinou spornou otázkou, k níž se vztahují veškeré dílčí námitky stěžovatele, je to, zda posouzení provedené lékařkou LPS OSSZ Sokolov ob stojí jako náležitý podklad pro rozhodnutí žalované, resp. OSSZ Karlovy Vary. Nelze totiž akceptovat, že by tyto rozhodující správní orgány musely bez dalšího vycházet z jakéhokoli posouzení provedeného příslušným lékařem – zde: MUDr. J. K., lékařkou LPS OSSZ Sokolov.

[16] Nejvyšší správní soud na tomto místě musí připomenout, že jsou to orgány nemocenského pojištění, kdo vede správní řízení o žádostech o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby, neboť jde o rozhodování o založení práv (§ 9 správního řádu) a zákon o nemocenském pojištění nestanoví pro uvedené řízení, že by se správní řád nepoužil. Musí tak být splněny základní procesní požadavky na správní řízení co do možnosti seznámení účastníka s podklady rozhodnutí, možnosti uplatnění námitek, vyjádření a připomínek, včetně jejich vypořádání správním orgánem a reflexe tohoto vypořádání v odůvodnění správního rozhodnutí (viz zejména § 68 odst. 3, případně ve spojení s § 93 správního řádu). To znamená, že orgány nemocenského pojištění jsou povinny respektovat a vycházet pouze z posudků zpracovaných na takové obsahové úrovni, která jim umožní dostát shora naznačeným povinnostem.

[17] V tomto kontextu lze odkázat na obdobné závěry učiněné Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 Ads 19/2013 – 35, publ. pod č. 2916/2013 Sb. NSS, pokud jde o povinnost služebního funkcionáře propustit příslušníka ozbrojeného sboru, pozbyl-li podle posudku psychologa bezpečnostního sboru osobnostní způsobilost k výkonu služby. V něm Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl: *„[33] K námitce stěžovatele o závaznosti závěru psychologa pro služebního funkcionáře Nejvyšší správní soud uvádí, že ze*

znění § 42 odst. 1 písm. j) zákona o služebním poměru a rovněž z § 15 odst. 2 tohoto zákona skutečně plyne, že služební funkcionář musí příslušníka propustit, pozbyl-li podle posudku psychologa bezpečnostního sboru osobnostní způsobilost k výkonu služby. To však neznámá, že služební funkcionář je jen pasivním vykonavatelem rozhodnutí psychologa bezpečnostního sboru, bez jakékoli vlastní odpovědnosti. Závěr psychologa vydaný ve smyslu § 5 vyhlášky o osobnostní způsobilosti je třeba vnímat jen jako podklad správního rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, byť zpravidla stěžejní, který v konečné fázi podléhá soudnímu přezkumu. Takový podklad tedy může být služebním funkcionářem a následně správním soudem přezkoumán např. z hlediska jeho vad, nedostatku opory ve spisech, rozporu se spisy, anebo z hlediska vad řízení při zjišťování skutkové podstaty. I kdyby zákon o služebním poměru, resp. vyhláška o osobnostní způsobilosti, obsahovaly jen minimalistický požadavek na odůvodnění závěru psychologa, resp. rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, skutečnost, že toto rozhodnutí je plně přezkoumatelné ve správním soudnictví, nemůže mít jiný důsledek, než že odůvodnění přezkoumávaného správního rozhodnutí musí mít takovou obsahovou kvalitu, aby je mohl správní soud podrobit standardnímu soudnímu přezkumu. Jinak by nutně každé obdobně lakonické rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, jako bylo vydáno v případě žalobce, muselo být správními soudy rušeno pro nepřezkoumatelnost. ... [35] Stěžovatel proto nemůže uspět, hájí-li se tím, že závěr psychologa, resp. vedoucího psychologa, je pro něj závazný a nemusí podle vyhlášky o osobnostní způsobilosti ve znění účinném v rozhodné době obsahovat žádné odůvodnění, resp. že v rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. j) zákona o služebním poměru stačí odkázat na závěr psychologa o osobnostní nezpůsobilosti, aniž by byly vypořádány námitky účastníka řízení. Služební funkcionář je správním orgánem, v jehož pravomoci je iniciovat psychologické vyšetření příslušníka, jenž zahajuje a vydává rozhodnutí v řízení o propuštění ze služebního poměru, z čehož nepochybně plyne též jeho právo žádat o doplnění vyšetření, resp. o nové vyšetření, vyskytnou-li se např. pochybnosti o správnosti podkladů původní žádosti“ (pozn. potvrzení doplněno nyní Nejvyšším správním soudem).

[18] Tyto závěry jsou *mutatis mutandis* aplikovatelné též na nyní projednávanou věc, neboť rozhodnutí žalované o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrné doby je plně přezkoumatelné soudy ve správním soudnictví poté, co původní soudní výluku v § 158 písm. a) zákona o nemocenském pojištění zrušil Ústavní soud dnem 5. 1. 2015 – v podrobnostech viz nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 9/14, publ. pod č. 14/2015 Sb.

[19] Lze tedy shrnout, že OSSZ Karlovy Vary, resp. žalovaná byla povinna vypořádat se s námitkami stěžovatele týkajícími se jeho zdravotního stavu, jimiž rozporoval datum 30. 6. 2017 jako okamžik, do kterého mu byla výplata nemocenského po uplynutí podpůrné doby přiznána. To se však nestalo. Odůvodnění uvedeného data z posouzení provedeného výše zmíněnou lékařkou MUDr. K. LPS OSSZ Sokolov žádným způsobem nevyplývá, jak je zřejmé z výpisu ze záznamu jednání ze dne 27. 6. 2017. Jedná se o prosté jednověté konstatování, že zdravotní stav stěžovatele odůvodňuje předpoklad opětovného nabytí pracovní schopnosti ode dne 1. 7. 2017. Na základě odvolacích námitek stěžovatele pak bylo vyžádáno doplňující stanovisko jmenované lékařky, která ve vyjádření ze dne 25. 7. 2017 opět v jedné větě sdělila, že „setrvává na výroku a odůvodnění ze dne 27. 6. 2017“ (aniž zde ovšem jakékoli odůvodnění bylo obsaženo – viz výše).

pokračování

[20] Tento způsob posouzení zdravotního stavu, resp. jeho zachycení ze strany posudkového lékaře je neudržitelný. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že ze strany posudkových lékařů nelze zcela rezignovat na jakékoli odůvodnění ve vztahu k posouzení zdravotního stavu pojištěnce – a to tím spíše v případě, kdy ho pojištěnec rozporuje podobně, jako je tomu v nyní souzené věci. Stěžovatel v odvolání rozporoval posouzení svého zdravotního stavu a navrhoval v tomto směru doplnění dokazování; konkrétně navrhoval posouzení jiným lékařem orgánu nemocenského pojištění a zohlednění lékařských zpráv jeho ošetřujícího lékaře. Žalovaná ovšem žádný z navržených důkazů neprovedla a ani jejich neprovedení nijak nezduvodnila; opatřila si pouze doplňující vyjádření stejné posudkové lékařky a bez dalšího odvolání stěžovatele zamítla. Vycházela tak z odborného lékařského posouzení, které je naprosto nedostatečné a které nijak nereaguje na námitky stěžovatele, které ke svému zdravotnímu stavu, včetně pracovní schopnosti po uplynutí podpůrní doby, uvedl. Právě tyto nedostatky stěžovatel důvodně namítal v žalobě. Krajský soud měl proto napadené rozhodnutí žalované zrušit z důvodu nepřezkoumatelnosti (pro nedostatek důvodů) a věc jí vrátit k dalšímu řízení, což neučinil. Namísto toho krajský soud přezkoumal nepřezkoumatelné rozhodnutí žalované, čímž zatížil své vlastní rozhodnutí stejnou vadou. Jestliže totiž krajský soud přezkoumá rozhodnutí správního orgánu, které je zatíženo takovými vadami, že nebylo přezkoumání vůbec způsobilé, zatíží vadou nepřezkoumatelnosti i své rozhodnutí; k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 – 91.

[21] Jednoduše řečeno – je dán důvod kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť napadený rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný, jak správně namítal stěžovatel s odkazem na to, že nemůže obstát zhodnocení jeho zdravotního stavu se závěrem, že opětovně nabude pracovní schopnost ode dne 1. 7. 2017.

[22] Na tomto závěru nic nemění ani ukončení dočasné pracovní neschopnosti stěžovatele ze strany jeho ošetřujícího lékaře, k němuž došlo dne 30. 6. 2017. Odůvodnění rozhodnutí OSSZ Karlovy Vary, jakož i rozhodnutí žalované, se totiž v souladu s § 27 zákona o nemocenském pojištění opírá primárně o vyjádření lékaře orgánu nemocenského pojištění – tedy lékařky LPS OSSZ Sokolov, nikoliv o rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti. Tvrzení žalované ve vyjádření ke kasační stížnosti ohledně návrhu na přezkum tohoto rozhodnutí je tedy nepřipadné a „odklání“ podstatu věci poněkud jiným směrem [k přezkumu rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, který náleží krajskému úřadu, avšak jeho následný soudní přezkum je zákonem vyloučen – viz § 158 písm. b) zákona o nemocenském pojištění, byť aplikace citovaného ustanovení byla zpochybněna nedávným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2018, č. j. 6 Ads 247/2018 – 27]. Rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti stěžovatele vydané jeho ošetřujícím lékařem není ani součástí spisového materiálu správních orgánů a bylo vydáno až v návaznosti na posudek LPS OSSZ Sokolov, což stěžovatel namítal v žalobě, k níž také dané rozhodnutí, resp. zprávu ošetřujícího lékaře ze dne 30. 6. 2017 doložil. Krajský soud však tento listinný důkaz neprovedl, neboť na základě splnění podmínek dle § 51 s. ř. s., tj. výslovného souhlasu obou účastníků řízení, rozhodl o věci samé bez jednání. Dokazování přitom provádí soud pouze při jednání (§ 77 odst. 1 s. ř. s.). A skutečnost, že stěžovatel posléze navrhl provedení důkazu v podobě posudku LPK MPSV na možnosti krajského soudu rozhodnout bez jednání neměla vliv. Jak konstatoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 2. 2016, č. j. 7 As

93/2014 – 48, publ. pod č. 3380/2016 Sb. NSS, navrhně-li účastník v řízení o žalobě provedení důkazů před správním soudem dle § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s., nelze takový návrh považovat za nesouhlas s rozhodnutím bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s.

[23] Krajský soud stěžovatelem navržený důkaz posudkem LPK MPSV ve věci invalidního důchodu považoval za nadbytečný, a proto ho neprovedl. Nadbytečnost tohoto důkazu krajský soud odvozoval od toho, že bylo rozhodnuto o ukončení pracovní neschopnosti stěžovatele. Jak však již Nejvyšší správní soud vysvětlil výše, rozhodnutí obou správních orgánů nejsou založena na rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, nýbrž na posouzení zdravotního stavu stěžovatele LPS OSSZ Sokolov; v opačném případě by byl zcela nelogický postup, kdy si žalovaná v návaznosti na odvolání vyžádala doplňující vyjádření příslušné posudkové lékařky LPS OSSZ. I z toho je patrné, že důvodem neúspěchu odvolání stěžovatele bylo primárně posouzení jeho zdravotního stavu MUDr. J. K., lékařkou LPS OSSZ Sokolov. Toto posouzení ovšem jako podklad pro rozhodnutí o (třetí) žádosti stěžovatele o vyplacené nemocenského po uplynutí podpůrčí doby nemůže obstát. Nijak nereagovalo na odvolací námitky stěžovatele a v podstatě rezignovalo na jakékoli odůvodnění; obsahuje pouze posudkový závěr, ačkoli není pochyb o tom, že jmenované posudkové lékařce nic nebránilo poskytnout takové informace o zdravotním stavu stěžovatele, které budou představovat celistvé, úplné a přesvědčivé posouzení jeho zdravotního stavu v rozsahu nezbytném pro to, aby mohly dotčené orgány nemocenského pojištění srozumitelně rozhodnout; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2017, č. j. 9 Ads 135/2016 – 29.

[24] Popsané deficity ve vztahu k řádnému zjištění zdravotního stavu stěžovatele jsou tak zásadního charakteru, že je nemohlo zhojit ani případné doplnění dokazování a provedení důkazu zprávou ošetřujícího lékaře ze dne 30. 6. 2017 nebo posudkem LPK MPSV ze dne 30. 1. 2018; nehledě na to, že uvedený posudek byl zpracovaný pro zcela jiné řízení vedené ve věci žádosti stěžovatele o invalidní důchod, nikoli ve věci jeho (třetí) žádosti o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby. Navíc, byl-li tímto posudkem stěžovatel *ex post* shledán invalidním, nijak to nepodporuje jeho tezi, že mu mělo být dále vypláceno nemocenské; naopak je zřejmé, že mu již náleželo právo na přiznání dávky jiné – a sice invalidního důchodu.

[25] Posledně uvedené Nejvyšší správní soud zmiňuje jen na okraj. Jako podstatné z hlediska kasačního přezkumu se totiž jeví to, že krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalované, které – v důsledku naprosto nedostatečného posouzení zdravotního stavu stěžovatele – nebylo přezkoumání vůbec způsobilé. Tímto postupem tedy krajský soud zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností (pro nedostatek důvodů). K naplnění této zásadní vady řízení navíc krajský soud přispěl i tím, že zcela opomněl některé žalobní body, jejichž paušální a velmi zjednodušené vypořádání není z odůvodnění rozsudku patrné, a to ani *implicite* (např. žalobní bod týkající se absence odůvodnění rozhodnutí žalované ohledně neprovedení důkazů navržených v odvolání). Podle setrvalé a relevantní judikatury přitom platí, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ

pokračování

žaloby; viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] S ohledem na shora uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal kasační stížnost důvodnou, a proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek krajského soudu (výrok I.).

[27] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před tímto soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dané věci by krajský soud – v souladu s vysloveným závazným právním názorem – neměl jinou možnost, než zrušit rozhodnutí žalované, Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2017, č. j. X, zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení (výrok II.).

[28] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalované, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodl o jejich náhradě výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s., pro část řízení ve spojení s § 120 s. ř. s.

[29] Stěžovatel měl ve věci plný úspěch, proto mu podle § 60 odst. 1 s. ř. s. přísluší vůči neúspěšné žalované právo na náhradu nákladů řízení. Tyto náklady jsou tvořeny částkou připadající na zastoupení stěžovatele advokátem JUDr. Liborem Čihákem – a to jak v řízení před krajským soudem, tak v řízení před Nejvyšším správním soudem. Pro určení výše nákladů spojených s tímto zastoupením se v souladu s § 35 odst. 2 větou druhou s. ř. s. použije vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Zástupce stěžovatele učinil ve věci celkem pět úkonů právní služby, kterými jsou: (i) převzetí a příprava zastoupení, (ii) písemné podání žaloby ke krajskému soudu, (iii) replika k vyjádření žalované, (iv) návrh na provedení důkazu (posudkem LPK MPSV) a (v) kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. Za každý úkon právní služby v dané věci náleží mimosmluvní odměna ve výši 1 000 Kč [§ 7 bod 3., § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b) a písm. d) advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy za jeden úkon právní služby připadá částka 1 300 Kč. Vzhledem k tomu, že ve věci bylo učiněno pět úkonů právní služby, náleží stěžovateli částka 6 500 (5 × 1 300 Kč), zvýšená o DPH v sazbě 21% na částku 7 865 Kč. Toto je tedy celková částka náhrady nákladů řízení před krajským soudem a před Nejvyšším správním soudem, kterou je žalovaná povinna zaplatit stěžovateli k rukám jeho zástupce ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok III.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu